

Registratienummer:	RVO19.0134	Portefeuillehouder:	presidium
Van team:	Griffie	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	
Behandelend ambtenaar:	John Hagens	1.	Het rapport van de Rekenkamercommissie Den Helder met betrekking tot de doorwerking van de aanbevelingen.
Telefoonnummer:	(0223) 67 8106		
E-mail adres:	j.hagens@denhelder.nl		
Onderwerp:	Rapport van de Rekenkamercommissie Den Helder over de doorwerking van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.		

Gevraagd besluit:

1. De conclusies uit het rapport: 'Van aanbeveling tot beleidsaanpassing?' Een onderzoek naar de doorwerking van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie Den Helder te onderschrijven;
2. De aanbevelingen uit het onder 1. genoemde rapport over te nemen en het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven de aanbevelingen uit te voeren.

Publiekssamenvatting

De Rekenkamercommissie Den Helder heeft de afgelopen jaren veel onderzoeken uitgevoerd. Met deze onderzoeken beoogt de Rekenkamercommissie (hierna: RKC) bij te dragen aan de versterking van het lokale bestuur van de gemeente Den Helder. Daarvoor is het wel nodig dat de aanbevelingen die op basis van de onderzoeken zijn geformuleerd, daadwerkelijk doorwerken in beleid en in uitvoering. Om inzicht te verkrijgen of implementatie van de gedane aanbevelingen in Den Helder tot dusverre heeft plaatsgevonden, heeft de Rekenkamercommissie Den Helder een onderzoek uitgevoerd naar de doorwerking van de aanbevelingen. Het onderzoek heeft geleid tot conclusies en aanbevelingen. De gemeenteraad wordt voorgesteld deze conclusies en aanbevelingen over te nemen en het college van burgemeester en wethouders op te dragen de aanbevelingen uit te voeren.

Aanleiding en centrale vraag

Wat hebben de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie van de gemeente Den Helder gedaan met de aanbevelingen uit de onderzoeken van de Rekenkamercommissie? In hoeverre werken de aanbevelingen door in het gemeentelijke beleid en hebben ze bijgedragen aan de oplossing van de in de onderzoeken gesignaleerde problemen?

In het onderzoeksrapport worden de vragen over de 'doorwerking' van de onderzoeken van de RKC beantwoord. Anders dan andere rekenkameronderzoeken richt dit onderzoek zich niet (in eerste instantie) op de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid en wat daar mogelijk aan te verbeteren is.

Dit onderzoek kijkt naar hoe de producten van de RKC zijn ontvangen en behandeld door het gemeentebestuur: beginnend met hoe deze rekenkamerrapporten en de daarin gedane aanbevelingen in de bestuurlijke gremia zijn ontvangen. Vervolgens analyserend wat er met de aanbevelingen is gebeurd en tot welke maatregelen en of stappen ter verbetering van het gemeentelijk beleid dat heeft geleid. Om tenslotte te eindigen met een kritische reflectie op de kwaliteit van de gedane aanbevelingen zelf.

Het doorwerkingsonderzoek geeft antwoord op de hoofdvraag:

Werken de aanbevelingen die de RKC in de geselecteerde onderzoeken heeft gedaan door in de gemeente en welk effect heeft het gehad op het beleid en de uitvoering van de gemeentelijke taken?

Het voorliggende rapport is tot stand gekomen na uitvoerige documentenstudie, data-analyse en interviews met beleidsambtenaren en leden van het college van burgemeester en wethouders (college van B&W). De bevindingen zijn voorgelegd aan de ambtelijke organisatie. Naar aanleiding van dit ambtelijk wederhoor is het concept-rapport nog op een paar punten aangepast. Vervolgens heeft de Rekenkamercommissie het rapport voorzien van de geformuleerde conclusies en aanbevelingen voor een bestuurlijk wederhoor voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders. De daarop ontvangen reactie van het college is integraal in de rapportage opgenomen.

Doelen en resultaten

De Rekenkamercommissie Den Helder wil met een open, positief-kritische houding zorgvuldig en gedegen onderzoek doen naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid. Op deze manier wil zij leer- en verbeterprocessen stimuleren en daarmee bijdragen aan het verbeteren van het bestuur en de organisatie van de gemeente, in het belang van de inwoners van Den Helder. De conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek dragen bij aan een efficiënte en effectieve besteding van publieke middelen en de controle daarop.

Kaders en omstandigheden

In de Gemeentewet, artikelen 81 oa, 182, 184, 184a en 185, zijn bepalingen opgenomen over taken en bevoegdheden van de Rekenkamercommissie.

De Rekenkamercommissie Den Helder werkt conform de door de gemeenteraad van Den Helder op 16 juni 2014 vastgestelde 'Verordening op de Rekenkamercommissie Den Helder 2014'. Daarnaast zijn in het 'Reglement van orde Rekenkamercommissie Den Helder 2014' de interne spelregels van de commissie en de vergaderorde geregeld.

De wijze waarop de Rekenkamercommissie haar werkzaamheden verricht is vastgelegd in het document 'Werkwijze en missie' van december 2014.

Argumenten en alternatieven

Aan de hand van de bevindingen en het gehanteerde normenkader komt de Rekenkamercommissie tot de volgende conclusies:

1. Er is in Den Helder over het algemeen sprake van aandachtige en zorgvuldige omgang met betrekking tot de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.
Er wordt in de meeste gevallen aandachtig omgegaan met - en gevolg gegeven aan - de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.
Aanbevelingen worden in veel gevallen omgezet in concrete (beleids-)maatregelen en vinden vaak verankering binnen verordeningen, raadsvoorstellen en (beleids-)documenten.
2. De bruikbaarheid van de aanbevelingen is hoog.
Met uitzondering van een aantal specifieke aanbevelingen blijkt de bruikbaarheid van de aanbevelingen uit de rapportages hoog. Dat blijkt uit zowel de analyse van de onderzoekers als uit gesprekken met het college van B&W en de ambtelijke organisatie.
De rapporten van de rekenkamercommissie hebben volgens het onafhankelijke oordeel van de onderzoekers in een groot aantal gevallen geleid tot een stimulans waardoor verbetering werd geïnitieerd. Er is dus sprake van een instrumentele doorwerking van de aanbevelingen.
3. De gemeenteraad heeft alle aanbevelingen in de onderzochte rekenkamercommissie-rapporten aangenomen en overgenomen. Het college zelf rapporteert jaarlijks in elke jaarrekening over de voortgang van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.
4. Uit ons onderzoek, blijkt dat het goed zou zijn indien de gemeenteraad de opvolging van de aanbevelingen zou voorzien van een termijn. Het koppelen van een termijn aan de opvolging van de aanbevelingen biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om haar controlerende en kader stellende rol (nog) beter in te vullen.
Het is daarbij goed om te bezien of zo'n datum al dan niet zou kunnen samenvallen met een natuurlijk moment bijvoorbeeld in het kader van de Planning en Control cyclus (P&C cyclus) binnen de gemeente om opvolging te geven aan de aanbeveling.
5. Tenslotte kunnen de aanbevelingen zelf in waarde winnen door het specificeren wie primair verantwoordelijk is voor de opvolging van de aanbevelingen.

Vorenstaande conclusies hebben geleid tot de volgende aanbevelingen van de Rekenkamercommissie:

Aan de gemeenteraad (indirect: aan het college van B&W en de ambtelijke organisatie):

Aanbeveling 1. Verzoek als gemeenteraad het college van B&W om een structurele borging en inrichting van een terugkoppeling op de aanbevelingen. In de praktijk is door het college van B&W van Den Helder op veel rekenkamer-commissierapporten gereageerd middels een raadsinformatiebrief. Het op deze wijze reageren is echter niet structureel vastgelegd of geborgd. Daarnaast wordt er door het college bovendien consequent in elke jaarrekening over de voortgang van de aanbevelingen gerapporteerd, maar het zou goed zijn te bezien of de terugkoppeling in lijn kan worden gebracht met de totale P & C cyclus binnen de gemeente. Hierdoor wordt het mogelijk om ook bijvoorbeeld bij de Kadernota kennis te nemen van de voortgang van de aanbevelingen. Een redelijke termijn voor een terugkoppeling door het college lijkt ons in ieder geval uiterlijk zes maanden nadat een rekenkamerrapport is opgeleverd.

Aanbeveling 2. Verzoek als gemeenteraad het college van B&W de opvolging van de aanbevelingen te betrekken bij raadsvoorstellen en/of verordeningen aangaande het onderzoeksonderwerp. Hierin kan beknopt worden ingegaan op welke wijze is omgegaan met de bevindingen en aanbevelingen uit het rekenkamerrapport, en op welke punten al dan niet is afgeweken. Om te borgen dat dit daadwerkelijk plaatsvindt zou bijvoorbeeld in de raadsvoorstellen onder het gedeelte 'Kader of Argumenten' kunnen worden opgenomen dat de steller, daartoe relevante en actuele onderzoeksrapporten (waaronder die van de rekenkamercommissie) moet benoemen die het raadsvoorstel en/of de verordening raken of daarop betrekking hebben.

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de bestuurlijke reactie aangegeven zich te kunnen vinden in de conclusies en aanbevelingen.

Bestuurlijke vernieuwing

Het maatschappelijk draagvlak is niet nader onderzocht. Het onderwerp is referendabel. Echter gezien de aard van het voorstel, ligt het houden van een referendum niet voor de hand.

Duurzaamheid

Het voorliggende besluit heeft geen duurzaamheidsaspecten.

Financiële consequenties

Aan dit voorstel zijn geen financiële consequenties verbonden.

Uitvoering en planning

Het college van burgemeester en wethouders is, indien deze worden overgenomen door de gemeenteraad, belast met de uitvoering van de aanbevelingen.

Het college brengt via het reguliere planning- en control-instrumentarium verslag uit aan de raad over de voortgang van de uitvoering.

Communicatie

Het rapport van de Rekenkamercommissies is openbaar. Het is aan het college van burgemeester en wethouders om gepaste publiciteit te geven aan de verbeteracties, die volgen uit de aanbevelingen, en de tijdsplanning.

Den Helder, 20 november 2019.

Het presidium van de gemeente Den Helder,

MINUUT

J.J. Nobel
voorzitter

mr. drs. M. Huisman
raadsgriffier